

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

A. KEIMENA

KEIMENO 1

Philosophi mundum censent regi **numine** deōrum; **eum** esse putant quasi commūnem urbem et civitātem hominum et deōrum, et unum quemque nostrum eius mundi esse partem; ex quo illud natūrā consequitur, ut commūnem utilitātem nostrae antepōnāmus. Ut enim leges omnium salūtem singulōrum salūti antepōnunt, sic vir bonus et sapiens et legibus parens consulit utilitāti omnium plus quam unīus alicuius aut suae. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor commūnis utilitātis, aut commūnis salūtis desertor propter suam utilitātem et salūtem.

KEIMENO 2

Cerva alba eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam **dono** data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. Ea cerva quodam **die** fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno **sibi** esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

A1. Να γράψετε τη μετάφραση των ακόλουθων χωρίων: «**Philosophi mundum censent . . . utilitātem nostrae antepōnāmus**» και «**Ea cerva quodam die . . . ad se reverti**».

Μονάδες 20

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. α) Να αντιστοιχίσετε κάθε συγγραφέα της Στήλης Α με το γραμματειακό είδος της Στήλης Β, το οποίο υπηρετεί (δύο στοιχεία της Στήλης Β περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Σαλλούστιος Κρίσπος	α. Επίγραμμα
2. Ιούλιος Καίσαρας	β. Λυρική ποίηση
3. Έννιος	γ. Επική ποίηση
4. Οράτιος	δ. Ιστοριογραφία
5. Κικέρωνας	ε. Ρητορική
	στ. Μυθιστόρημα
	ζ. Απομνημονεύματα

B1. β) Τι γνωρίζετε για την κωμωδία κατά την προκλασική περίοδο της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, τους εκπροσώπους της και την επίδραση που άσκησε στους μεταγενέστερους; (μονάδες 5)

Μονάδες 10

B2. Με ποιες λέξεις των κειμένων έχουν ετυμολογική συγγένεια οι ακόλουθες: **νεύμα, νατουραλισμός, αναμεταδότης, ιδεώδης, εισιτήριο;**

Μονάδες 10

Γ1. α) Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τους άλλους βαθμούς του επιθέτου (στον τύπο που βρίσκεται) και επιρρημάτων:

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
bonus		
	plus	
	magis	

(μονάδες 6)

Γ1. β) Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

deōrum: αφαιρετική πληθυντικού

civitātem: γενική πληθυντικού

nostrae: ονομαστική ενικού αρσενικού στο β' πρόσωπο για πολλούς κτήτορες

quae (το 1° στο 2° κείμενο): αιτιατική ενικού θηλυκού

militibus: κλητική ενικού

quodam die: γενική πληθυντικού

eum locum: αιτιατική πληθυντικού

(μονάδες 9)

Μονάδες 15

Γ2. α) Στο χωρίο «**Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est**» να εντοπίσετε τους τρεις

ρηματικούς τύπους και να γράψετε το β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα και το β' ενικό υποτακτικής παρατατικού στη φωνή που βρίσκονται. (μονάδες 6)

Γ2. β) Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους, αφού λάβετε υπόψη σας το υποκείμενό τους, όπου είναι απαραίτητο:

censent: το β' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή.

consequitur: το γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα.

anteponāmus: το ίδιο πρόσωπο υποτακτικής παρακειμένου στην αντίθετη φωνή.

consulit: την αφαιρετική σουπίνο.

data erat: το α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

persuasit: τον ίδιο τύπο στην παθητική περιφραστική συζυγία.

perisse: την ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου στη μετοχή ενεστώτα.

inventam esse: το β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

reverti: τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα.

(μονάδες 9)

Μονάδες 15

Δ1. α) Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των ακόλουθων όρων: **numine** (στο 1^ο κείμενο), **eum, dono, die** (το 1^ο στο 2^ο κείμενο), **sibi**. (μονάδες 10)

Δ1. β) Στο απόσπασμα «**Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor commūnis utilitātis (ενν. nobis)**» να μετατρέψετε την παθητική περιφραστική συζυγία σε ενεργητική σύνταξη με **debeo** + **απαρέμφατο** (μονάδες 3) και τον β' όρο σύγκρισης στον άλλο τρόπο εκφοράς (μονάδα 1).

Μονάδες 14

Δ2. α) Στο απόσπασμα «**Philosophi mundum censent regi numine deōrum; eum esse putant quasi commūnem urbem et civitātem hominum et deōrum**» να μετατραπεί ο πλάγιος λόγος σε ευθύ. (μονάδες 7)

Δ2. β) Να εντοπίσετε και στα δύο (2) κείμενα και να καταγράψετε όλες τις δευτερεύουσες που εισάγονται με το **ut**, να προσδιορίσετε το είδος τους και τον συντακτικό τους ρόλο. (μονάδες 9)

Μονάδες 16

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!